

Ohroženého motýla zachraňují Valaši

FOTO | MAREK VOJTÍŠEK

FOTO | DAN LEŠTINA

FOTO | LUKÁŠ SPITZER

Modrásek černoskvrnný vymřel takřka všude v republice, ohrožen je i po celé Evropě. Na Valašsku přežívá jen díky pastevcům ovčích stád. Více na straně 3.

Motýl přežívá díky stádům ovcí

„Modrásek černoskvrnný patří k Valašsku stejně jako cimbál a slivovice. Nenechajme ho vyhynout,“ říkají odborníci.

IRENA FROLOVÁ

VALAŠSKO | Chraňme si svého modráška, upozorňují entomologové z Valašska. Mnoho druhů motýlů vymírá v podstatné části České republiky a smutný osud postihl i největšího českého modráška – modráška černoskvrnného. Takřka v celé republice vyhynul a jediná velká populace tohoto kriticky ohroženého druhu nyní žije právě na Valašsku.

Dosud si jej nikdo nevěšál

„V minulosti byl elegantní modrásek nejhojnějším motýlem podhorských pastvin. Nikdo si jej pořádně nevěšál, a tak se tento motýl bohužel proslavil až svým nenápadným vyhynutím takřka v celé republice,“ upozorňuje vsetínský entomolog z Muzea regionu Valašsko Lukáš Spitzer.

Modrásek černoskvrnný totiž bytostně potřebuje neintenzivní pastvu, nejlépe pastvu ovcí. A Valašsko je jedním z mála míst, kde se stádečka ovcí stále chovají. Stejně tak v regionu citlivě sečou minimálně hnojené louky. „Tento motýl je k Valašsku připoután silným poutem a patří sem stejně jako cimbál, slivovice či ovce,“ míní Spitzer.

Modrásek má podle něj velmi složitý život. Samičky kladou vajíčka do květů mateřídoušky nebo dobromysli. Vylíhla housenka se zde živí jen chvíli a ještě v létě se spouští na zem, kde čeká na mravence. Láká červené

mravence, aby si ji odnesli do mraveniště. Housenka tam pak žere larvy a kukly mravenců. Vykrmená zde přezimuje a pak se i zakuklí. Motýl se po vylíhnutí snaží rychle dostat ven, protože na něj mravenci již útočí.

Ohrožený druh zachraňují Valaši nevědomky

Právě neobvyklý způsob života přivedl modráška na pokraj vyhynutí. Motýl totiž potřebuje bohaté porosty mateřídoušky, navíc musí být úspěšně adoptován mravenci a odnesen do mraveniště, aby housenka netrpěla hladem. Takové podmínky ovšem na-

jde jen na ovčích pastvinách. „Valaši tak pastvou ovcí nevědomky zachraňují tento celoevropsky kriticky ohrožený druh motýla. Je to tvor, který nepřežije bez udržení valašských tradic a způsobu života,“ dodává Spitzer.

V posledních padesáti letech evidují entomologové v České republice drastický úbytek motýlů. Zvýšená chemizace, vznik jednotných zemědělských družstev a pozemková reforma v 50. letech zintenzivnily hospodaření a vytlačily mnoho druhů hmyzu do příkopů, velkých lánů či na skály a jiná neproduktivní území.

Modrásek černoskvrnný se vyskytuje i v karlovecké části Podtáté.

FOTO | HANA SPITZEROVÁ